

İLK OKUMA YAZMA ÖĞRETİMİNDE BİLGİSAYAR DESTEKLİ ÖĞRETİM YÖNTEMİNİN ETKİLİLİĞİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Esra Nur TİRYAKI*

Geliş Tarihi: Eylül, 2016

Kabul Tarihi: Aralık, 2016

Öz

Bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının ilk okuma yazma öğretiminde bilgisayar destekli öğretimin etkinliği üzerine bir değerlendirme yapmaktır. Çalışmada zayıf deneysel desenlerden statik grup karşılaştırma deseni kullanılmıştır. Çalışma, uygun örnekleme yöntemi ile seçilen, Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalında öğrenim gören 60 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Toplam 7 hafta süren eğitimler kapsamında elde edilen gözlem kayıtları ve araştırmacı tarafından geliştirilen ilk okuma yazma değerlendirme formu, veri toplama araçları olarak kullanılmıştır. Çalışma sonucu elde edilen nitel verilerin analizinde ise, doküman analizi tekniği ile nitel değişkenler arasındaki ilişkinin anlamlılığı için kay-kare testi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucu, öğretmen adaylarının ilk okuma yazma öğretimleri açısından bilgisayar destekli öğretim ile geleneksel öğretim yöntemleri arasında anlamlı farklılıkların olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Türkçe eğitimi, dil öğretimi, ilk okuma – yazma öğretimi, bilgisayar destekli öğretim, geleneksel öğretim.

AN EVALUATION ON THE EFFECTIVENESS OF COMPUTER AIDED INSTRUCTION IN PRE-READING-WRITING INSTRUCTION

Abstract

The aim of this study is to make an assessment of the effectiveness of computer aided instruction method in the pre-reading-writing instruction of elementary school teacher candidates. In this research, weak-static group comparison experimental design was utilized. The study selected by convenience sampling was carried out by 60 prospective teachers who study in the Primary School Education Department, Faculty of Education in Mustafa Kemal University. Observation records and the pre-reading-writing evaluation form developed by the researcher were collected as a data collection tool for 7 weeks of training. In the analysis of qualitative data, document analysis technique was used. Also, Chi-squared test was used for the significance of the relationship between qualitative variables. As a result of the research, it was determined that there are significant differences between computer-assisted instruction and traditional teaching methods in terms of pre-reading-writing instruction of teacher candidates.

Keywords: Turkish education, language teaching, pre-reading – writing instruction, computer aided instruction, traditional instruction.

* Yrd. Doç. Dr.; Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi ABD, esranurtiryaki@gmail.com.

GİRİŞ

Dil, kişilerin çevresiyle iletişim kurmasında ve fikirlerini ifade etmesinde önemli bir araçtır. Bu aracın edinim süreci, anne karnında başlamakta ve herhangi bir eğitim gerektirmemektedir. Dil yetisiyle doğan bireyin dil edinim sürecinde hem kalıtsal hem de toplumsal koşulları bir arada sağlaması gerekir (Onan, 2012: 75). Örgün eğitimle bu süreç, dil farkındalığına dönüşür. Dil farkındalığı, bireyin kendi sözlü ve yazılı dil kullanımını da denetleyebileceği biçimde, sözcük seçiminden, biçimbirimsel, sözdizimsel ve anlamsal yapı doğruluğuna yazım ve noktalama kurallarından düşünce düzenleme, aktarma becerisine kadar ana dilin doğru ve etkin kullanımına yönelik olarak geliştirdiği bilinçli bir dil kullanım duyarlılığı olarak tanımlanmıştır (Büyükkantarcioglu, 2003: 20). Bu farkındalığın öğrencilerde oluşması, eğitim öğretim süreci ile mümkündür.

Dil farkındalığının ilk aşamasının, ilk okuma yazma öğretimi ile başladığı söylenebilir. İlk okuma yazma öğretimi, okuma ve yazma olmak üzere iki adımdan oluşmaktadır. Dil becerilerinden anlama kategorisinde olan okuma ve anlatma kategorisinde olan yazma ile farkındalık sürecine adım atılır. Bu anlamda sınıf öğretmenleri etkin rol oynar.

Okuma, bir yazının harflerini, sözcüklerini, imlerini tanımak ve bunların anlamlarını kavratmaktır (Göğüş, 1978: 60). Yazma ise, kişinin duygu ve düşüncelerini kelime ve cümlelerle anlamlı bir biçimde kâğıda yazıyla aktarmasıdır. İlk okuma yazma öğretiminde bu becerilerin öğrencilerde edinimini sağlayan planlı bir süreçtir. Bu sürecin öğretiminde bireşim, karma, çözümlenme ve ses temelli cümle yöntemleri sınıf öğretmenleri tarafından kullanılmaktadır.

Ses temelli öğretim yönteminde sesi tanıma, hece, kelime, cümle ve metin oluşturma aşamaları bulunmaktadır (Akyol, 2010; Akbayır, 2006). Ses ile ilgili kavramların ve özelliklerin öğretimiyle seslerin bir araya gelerek oluşturdukları kelimeler çocukta kelime hazinesini oluşturur. Kelime hazinesinin oluşumunda çocuğun kelime tanıma ve ayırt etme (Akyol, 2010) aşamalarını da kazanması gerekir. Ses ile ilgili adımlar sesi hissetme, tanıma, kavrama ve yazmadır. Ardından seslerden hece ve kelime oluşturma aşaması gelir. Bu aşama kelime tanımayla ilişkilendirilebilir. Kelime ayırt etme ile anlam fark edilmeye başlanır. Bu iki aşamanın başarılı bir şekilde tamamlamanın ardından bağlama uygun olarak cümle kurma ve metin oluşturma basamaklarıyla ilk okuma yazma öğretimi tamamlanır.

İlk okuma yazma öğretiminin nitelikli ve etkili biçimde gerçekleşebilmesi için üniversitelerde öğretmen adaylarına ilgili dersler kapsamında eğitim verilmektedir. Bu eğitim süreci, bilgisayar destekli ve geleneksel öğretim yöntemleriyle sürdürülebilmektedir.

Geleneksel öğretim yönteminin uygulanmasında materyal yetersizliği, zaman ve mekân sınırlaması gibi olumsuzlukları beraberinde getirmektedir. Bu olumsuzlukların giderilmesinde öğretim programlarının bir parçası olarak düşünülen teknoloji entegrasyonu, kullanılan bilgi, iletişim teknolojisi araçları ile öğrencilerin öğrenmelerinin zenginleştirilmesi ve artırılması ya da araçların öğretmenler tarafından verimli kullanılabilmesidir (Değirmenci, 2014: 33). Az zamanda birçok bilgiyi öğrenciye aktarmayı sağlayan bu araçlar, uygun ve etkili bir şekilde kullandıklarında öğretim sürecinde başarıyı da beraberinde getirebilmektedir. Öğretmen adaylarının öğrenciye bilgi aktarımındaki konuşma becerisi, hazırladığı materyaller öğretimin sonucunu etkilemektedir. Bütün bu faktörler göz önüne alındığında bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının ilk okuma yazma öğretimini gerçekleştirebilme becerilerinde geleneksel öğretim yöntemine kıyasla bilgisayar destekli öğretim yönteminin etkililiğini incelemektir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, zayıf deneysel desenlerden statik grup karşılaştırma deseni (The static-group comparison design) kullanılmıştır. Bu desene göre hazır olan gruplardan biri deney diğeri kontrol grubu olarak belirlenir. Gruplara seçkisiz atama söz konusu değildir (Fraenkel ve Wallen, 2009).

Örneklem

Çalışma, Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ABD’de öğrenim gören deney grubu (Bilgisayar destekli öğretim) 30 kişi ve kontrol grubu (geleneksel öğretim yöntemi) 30 kişi olmak üzere toplam 60 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Örneklem seçiminde, tesadüfi olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Video kayıtları: Öğretmen adayları aldıkları eğitim sonrası, ilk okuma yazma dersi kapsamında öğrendikleri bilgileri uygulayabilmeleri amacıyla onlardan bir ilkokul öğrencisi bulmaları istenmiştir. Bu öğrencilere 7 hafta süresince eğitim veren öğretmen adayları öğretim anını, sadece kendileri görünecek şekilde video kaydı yapmıştır.

İlk okuma yazma değerlendirme formu: Bu form araştırmacı tarafından ilgili literatür taranarak (Öz ve Çelik, 2007; Calp, 2009; Akyol, 2010; Çelenk, 2003; Ertem, 2014) oluşturulmuştur. Dört ana başlıktan oluşmaktadır:

1. İlk okuma ve yazma aşamaları,

2. Öğretmen adayının konuşma becerisi,
3. Kullanılan materyalin türü,
4. Kullanılan materyalin özellikleri.

Bu ana başlıklar altında 20 soru bulunmakta olup bu sorular 10 uzmanın kontrolüne sunulmuş ve alınan dönütler doğrultusunda formun nihai şekli oluşturulmuştur.

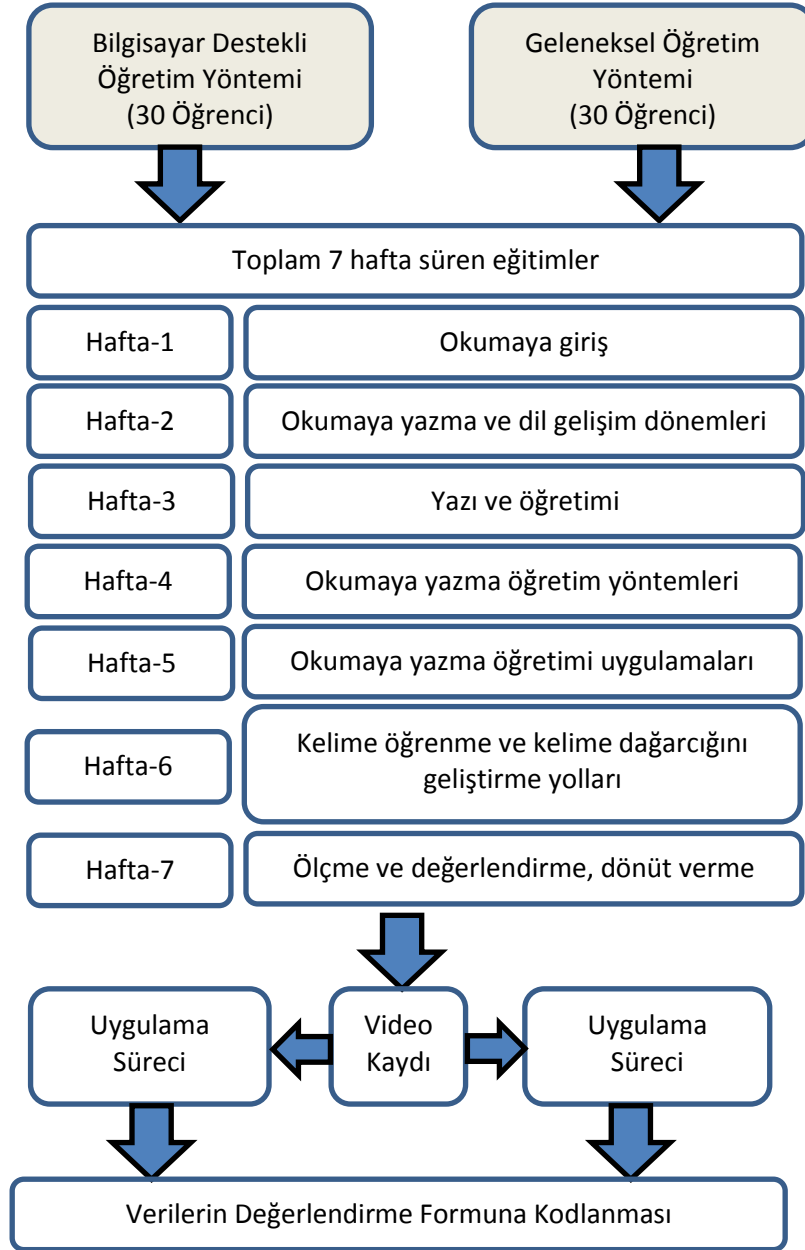
Verilerin Analizi

Video kayıtlarının incelenmesinde doküman analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Bu kayıtlar araştırmacı tarafından tek tek incelenerek ilk okuma yazma değerlendirme formuna kaydedilmiştir. İncelenen videolar, değerlendirme formuna kaydedilirken formda yer alan sorular cevaplanmışsa “1”, cevaplanamamışsa “0” şeklinde puanlanarak girilmiştir. Çalışmada kodlayıcı tutarlılığını sağlamak için veriler, iki kişi tarafından ayrı ayrı kodlanmış ve sonrasında karşılaştırmalar yapılmıştır. Toplam 20 soruya yönelik verilen cevaplar bu yöntemle kodlandıktan sonra, her soruda hangi yöntemin daha başarılı olduğu test edilmiştir. Başka bir ifadeyle, her soru için bilgisayar destekli öğretim yöntemi ile geleneksel öğretim yönteminin etkililiği karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmanın yapımında, nitel gruplar arasında istatistiksel olarak karşılaştırma yapma olanağı sağlayan kay-kare testinden faydalanılmıştır.

Uygulama Süreci

Çalışmanın uygulama süreci 2015-2016 eğitim-öğretim yılı ilk okuma yazma öğretimi dersi kapsamında, her grup için haftada 3 ders saati olmak üzere 7 hafta boyunca devam etmiştir. Uygulamada bir gruba bilgisayar destekli eğitim(akıllı tahta, video ve powerpoint sunumları) verilirken diğer gruba ise bu eğitim geleneksel yöntemlerle(yazı tahtası ve kalem) verilmiştir. Uygulama süreciyle ilgili ayrıntılar Şekil-1’de sunulmuştur.

Şekil 1: Uygulama Süreci

BULGULAR VE YORUMLAR

İlk Okuma ve Yazma Video Analizi Sonuçları. Bu bölümde araştırma sonucu elde edilen bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir. Ulaşılan sonuçlar Tablo-1’de sunulmuştur.

Tablo 1: İlk okuma ve yazma verilerine yönelik tanımlayıcı ve kay-kare analizleri

		B.D.E.	G.E.	χ^2	p	
		Sıklık	Sıklık			
İlk okuma ve yazma aşamaları	1	Sesi hissetme ve tanıma	30	30	0,00	1,00
	2	Kelimeler ve cümleler oluşturma	30	30	0,00	1,00
	3	Metin oluşturma	18	0	25,71	0,00
Öğretmen adayının konuşma becerisi	1	Tanışma esnasında kalıp ifadelerden yararlanır.	5	9	1,49	0,22
	2	Göz teması kurar.	29	28	0,35	0,55
	3	Dilin işlevlerinden yararlanır.	29	29	0,00	1,00
	4	Takdir ve teşekkür ifadeleri kullanır.	30	29	1,02	0,31
	5	Uygun yerlerde sorular sorar, soruları cevaplandırır.	30	29	1,02	0,31
	6	Konuşurken jest ve mimiklerinden yararlanır.	30	29	1,02	0,31
	7	Açık anlaşılır bir dil kullanır.	28	30	2,07	0,15
	8	Kelimeleri doğru telaffuz eder.	26	30	4,29	0,04
Kullanılan materyalin türü	1	Görsel materyal	30	20	12,00	0,01
	2	Sözel materyal	30	30	0,00	1,00
	3	Üç boyutlu materyal	24	17	3,77	0,05
Kullanılan materyalin özellikleri	1	Amaca uygunluk	30	14	21,82	0,00
	2	Kullanışlılık	29	13	20,32	0,00
	3	Etkililik	30	14	21,82	0,00
	4	Düzeğe uygunluk	30	13	23,72	0,00
	5	Anlaşılabilirlik	29	20	9,02	0,01
	6	Dikkat çekicilik	30	1	56,13	0,00

Tablo-1 incelendiğinde, ilk okuma ve yazma aşamalarına ait “sesi hissetme ve tanıma” ile “kelimeler ve cümleler oluşturma” aşamalarında grupların sıklık değerleri bir farklılık göstermez iken “metin oluşturma aşamasında” bilgisayar destekli öğretim yönteminin öne çıktığı görülmektedir. Bununla birlikte, “metin oluşturma aşamasında” gruplar arasında görülen bu farklılık, yapılan kay-kare analizlerinde de anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Bu bulgular doğrultusunda, bilgisayar destekli öğretim yönteminin öğretmen adaylarının ilk okuma ve yazma aşamalarına olumlu bir katkı sağladığını belirtmek mümkündür. Nitekim alan yazında yer alan bilimsel çalışmalarda da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Örneğin; Wise, Olson ve Treiman (1990), Grabe ve Grabe (1996), Burns, Roe ve Ross (1996), Reitsma ve Wesselling (1998) ilk okuma yazma aşamasında bilgisayar yazılımı kullanımının, kelime öğrenimi, ses öğretimi gibi konular üzerinde etkili olduğunu belirtmektedirler.

Öğretmen adayının konuşma becerisi ile ilgili ilk 7 aşamada bilgisayar destekli öğretim ile geleneksel öğretim yöntemlerinin sıklık dağılımlarında önemli bir farklılık görülmemiştir. Bu durum, bilgisayar destekli öğretimin bu 7 aşama üzerinde anlamlı bir katkı oluşturmadığını düşündürmektedir. Ancak öğretmen adayının konuşma becerisinin bir diğer aşaması olan “kelimeleri doğru telaffuz eder” aşamasında, geleneksel öğretimin daha etkili olduğu görülmektedir. Bu durum yapılan kay-kare analiziyle de desteklenmektedir. Yapılan kay-kare analizi, öğretmen adayının konuşma becerisi aşamasında, geleneksel öğretim yönteminin uygulandığı gruba ait puanların anlamlı şekilde farklılaştığını ortaya koymuştur ($p<0,05$).

Kullanılan materyalin türüne göre dağılım incelendiğinde ise, bilgisayar destekli öğretimin, “görsel materyaller” üzerinde etkili olmasına karşın sözel ve üç boyutlu materyaller üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür. Kullanılan materyalin özelliklerine ait 6 aşamaya bakıldığında ise bilgisayar destekli öğretimin anlamlı derecede bir farklılık oluşturduğu görülmüştür. Kablan (2001), bilgisayar destekli öğretimin bir parçası olan powerpoint sunusuyla hazırlanan Türkçe ilk okuma yazma öğretim materyali hakkında öğretmen görüşlerini incelediği araştırmasında, bu programla hazırlanan materyallerin öğrenciler tarafından ilgi ve dikkat çekici olarak bulunduğunu belirtmiştir. Ayrıca çizgi şekillerini ve çiziliş yönlerini göstermede, cümle analizi ve sentez çalışmalarında etkili olarak kullanılabileceği sonucuna ulaşmıştır. McKenna ve Watkins (1996), Medwell (1996), Mattheww (1997), bilgisayar destekli öğretim kapsamında elektronik kitapların okuma becerisi üzerinde olumlu etkileri olduğunu belirtmişlerdir. Melvin ve Horton (1996), Çatak (2006)’ın PowerPoint sunu programının kullanıldığı materyallerin okuduğunu anlama becerilerini geliştirmede olumlu olabileceğini tespit etmişlerdir. Burns, Roe ve Ross (1996), Anderson ve Horney (1998) tarafından yapılan bir araştırmalarda da bilgisayar etkinliklerinin çocukların

kelime tanıma ve akıcı okuma becerilerinin geliştiği görülmüştür. Yapılan araştırmaların sonuçları, araştırmamızı destekler niteliktedir.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Anlama ve anlatma kategorilerden olan okuma – yazma becerisi, kişilerin eğitim yaşamındaki başarıları açısından önemlidir. Sadece Türkçe dersinde değil gerek eğitim süreci gerekse iletişim süreçlerinde onları etkiler. Belirli bir okuma hızında, okuduğunu anlayabilen, kelime hazinesini genişleten, yazılı ve sözlü olarak kendilerini ifade etmeleri kişiliklerin temelini oluşturur. “Aslında, birçok hâllerde okullardaki başarısızlığın temelinde okuma, anlama ve ifade yetersizlikleri yatmaktadır. Bu yetersizliklerin birçoğu ilk okuma ve yazma öğretimi sırasında iyi alışkanlıkların kazandırılmamış olmasına bağlanabilir”(Öz, 1999: 3). İlk okuma yazma öğretimi okulda sınıf öğretmenleri gerçekleştirir. Bu öğretmen adaylarının eğitimi ilk okuma yazma öğretimi kapsamında gerçekleşmektedir. Bu bağlamda bu araştırma, öğretmen adaylarının ilk okuma yazma öğretimi gerçekleştirilebilir becerilerinde geleneksel öğretim yöntemine kıyasla bilgisayar destekli öğretim yönteminin etkililiğini incelemeyi amaçlamıştır. Her iki yöntemi kullanarak nasıl eğitim verebileceklerini öğrenen öğretmen adayları uygulamalı olarak bu süreci test etmişlerdir. Bu araştırmanın sonucunda bilgisayar destekli öğretimin geleneksel öğretim yöntemine göre daha etkili olduğu savunulabilir. Yıldız (2009: 22) bu konuda, “ilk okuma yazma öğretimi sürecinde video film, animasyon, grafik, resim, ses bandı ve simülasyon gibi materyallerin kullanılması sayesinde, sınıfa getirilmesi imkânsız cisim, olgu, olay ve işlemlerin gözlemlenmesi sağlanarak bilginin uzun süreli bellekte hem sözel hem de görsel olarak kaydedilmesine yardımcı olunacağını ve bu araçlarla edinilen bilgilerin hatırlanma oranı daha yüksek olacağını belirtmiştir. Özellikle ilk okuma yazma öğretiminde, hedef kitlenin ilgisini ve öğrenme isteğini canlı tutmak önem taşır. Bu durumda, araştırmanın sonucuna göre materyalin özelliklerine göre bilgisayar destekli öğretimin anlamlı bir derecede farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir.

Okuma yazma öğretimi beceri kazandırmayı hedeflediğinden kazandırılmasında tekrarlar önemlidir. Bunun için öğretmenlerin geniş bir materyal havuzu bulunmalıdır. Ancak yanlış davranışların pekiştirilmemesine dikkat edilmeli, materyal özenle hazırlanmalıdır.

Bireysel farklılıkları dikkate almak zorunda olan sınıf öğretmeni için bilgisayar destekli öğretimin sunduğu olanaklar avantaj sayılabilir. Öğrenci hangi düzeyde olursa olsun onun hem görsel hem işitsel hafızasına seslenebilen bu öğretim biçimiyle farkı azaltabilir. Öğretmen bunun nedenlerini iyi araştırmalı ve buna göre bilgisayar destekli öğretimi kullanmalıdır.

Kaynaklar

- AKBAYIR, S. (2006). *Türkçe Öğretim Programı*. Kasım Kiroğlu (Ed.) İlköğretim Programları. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- AKYOL, H. (2010). *Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- ANDERSON-INMAN, L. ve HORNEY, M.A. (Eds.). (1998). *Transforming Text for at-Risk Readers*. Mahwah: NJ:Lawrence Erlbaum Associates.
- BURNS, P.; ROE, B. ve ROSS, E. (1996). *Teaching Reading in Today's Elementary Schools*. Boston: MA: Houghton Mifflin Co.
- BÜYÜKKANTARCIOĞLU, N. (2003). Dil Farkındalığı ve İşlevsel Dil Kullanımı Bağlamında Anadilimiz; Gözlemler, Öneriler. *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Türkçemiz Sempozyumu*. Ankara: ANAÇEV Yayınları, s.19-25.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş.; KILIÇ-ÇAKMAK E.; AKGÜN, Ö. E.; KARADENİZ, Ş. ve DEMİREL, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (11. baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- CALP, M. (2009). *İlk Okuma Yazma Öğretimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- ÇATAK, ATİK A. (2006). *Powerpoint Sunu Programıyla Hazırlanan Okuma Materyalinin Eğitilebilir Zihin Engelli Öğrencilerin Okuduğunu Anlama Becerisi Üzerine Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- ÇELENK, S. (2003). *İlk okuma Yazma Programı ve Öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- DEĞİRMENCİ, H. (2014). *İlk Okuma Öğretimi ve Teknoloji*. İ. S. Ertem (Ed.) Okuma Yazma Eğitimi ve Teknoloji (ss. 29-50). Ankara: Nobel Yayınları.
- ERTEM, İ. S. (2014). *Okuma Yazma Eğitimi ve Teknoloji*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- FRAENKEL, JACK R. ve NORMAN E. WALLEN. (2009). *How to Design and Evaluate Research in Education*. New York. McGraw-Hill Companies.
- GÖĞÜŞ, B. (1978). *Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi*. Ankara: Gül Yayınevi.
- GRABE, M. ve GRABE, C. (1996). *Integrating Technology For Meaningful Learning*. Boston: MA Houghton Mifflin Co.
- KABLAN, Z. (2001). *Powerpoint Sunu Programıyla Hazırlanan Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretim Materyali Hakkındaki Öğretmen Görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- MATTHEW, K. (1997). A Comparison of the Influence of Interactive CD-ROM Storybooks and Traditional Print Storybooks on Reading Comprehension. *Journal of Research on Computing in Education*. 29(3), 263-274.
- MCKENNA, M. ve WATKINS, J. (1996). The Effects of Computer-Mediated Trade Books on Sight Word Acquisition and the Development of Phonics Ability. *Paper presented at the National Reading Conference*. Charleston, SC.
- MEDWELL, J. (1996). *Talking Books and Reading*. Reading, 30, 41-46.
- MELVİN, P. ve HORON J. (1996). *Using Technology to Enhance Teacher Preparation*. 141:19.
- ONAN, B. (2012). *Dil Eğitiminin Temel Kavramları*. Ankara: Nobel Yayınları.

- ORHAN, G. H. (2007). *Bilgisayar Destekli Öğretimin İlk Okuma Yazma Başarısına Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- ÖZ, F. M. ve ÇELİK, K. (2007). *Uygulamalı İlk Okuma Yazma Öğretimi*. (2. Basım). Ankara: Anı Yayıncılık.
- REİTSMA, P. ve WESSELING, R. (1998). Effect of Computer-Assisted Training of Blending Skills in Kindergartens. *Scientific Studies of Reading*, 2, 301-320.
- TOK, Ş., TOK T. N. ve MAZI, A. (2008). *İlk okuma Yazma Öğretiminde Çözümleme ve Ses Temelli Cümle Yöntemlerinin Değerlendirilmesi Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*. 53, ss: 123-144.
- ÖZ, M. F. (1999). İlkokuma-Yazma Öğretimi. *Eğitim ve Bilim / Education and Science*, 14(114) 114, 3-7.
- URAL A. VE KILIÇ, İ. (2006). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- WISE, B., OLSON, R. ve TREİMAN, R. (1990). Subsyllabic Units in Computerized Reading Instruction: Onset-Rime vs. Postvowel Segmentation. *Journal of Experimental Child Psychology*, 49, 1-19.
- YILDIZ, S. (2009). *İlk Okuma Yazma Öğretiminde Çoklu Uygulamaların Etkililiği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.